

mod04 DE MULTIPLIËR IN EEN KEYNESIAANS MODEL MET OVERHEID EN BUITENLAND

Model met overheid en buitenland	Betekenis van de gebruikte symbolen
(1) $EV = C + I + O + E - M$ (2) $W = EV$ (3) $Y = W$ (4) $C = c(Y - B) + C_o$ (5) $I = I_o$ (6) $B = bY + B_o$ (7) $O = O_o$ (8) $E = E_o$ (9) $M = mY + M_o$	EV = effectieve vraag C = particuliere consumptie I = particuliere investeringen B = overheidsontvangsten O = overheidsbestedingen E = export (lopende rekening) M = import (lopende rekening) Y = nationaal inkomen W = nationaal product c, b, m : coëfficiënten suffix _o : autonome grootheid

Oplossen van het model

$$\begin{aligned}
 Y &= C + I + O + E - M \\
 Y &= c(Y - B) + C_o + I_o + O_o + E_o - (mY + M_o) \\
 Y &= c(Y - (bY + B_o)) + C_o + I_o + O_o + E_o - (mY + M_o) \\
 Y &= cY - cbY - cB_o + C_o + I_o + O_o + E_o - mY - M_o \\
 Y - cY + cbY + mY &= -cB_o + C_o + I_o + O_o + E_o - M_o \\
 Y(1 - c + cb + m) &= -cB_o + C_o + I_o + O_o + E_o - M_o \\
 Y_e &= \frac{1}{1 - c + cb + m} \times (-cB_o + C_o + I_o + O_o + E_o - M_o)
 \end{aligned}$$

Omdat ieder model zijn eigen oplossingsvergelijking heeft, is het niet zinvol om multipliers uit je hoofd te leren!

Afleiden van de multipliers

We kunnen de oplossingsvergelijking als volgt herschrijven:

$$Y = \frac{1}{1 - c + cb + m} \times (C_o + I_o + O_o + E_o) + \frac{-c}{1 - c + cb + m} \times B_o + \frac{-1}{1 - c + cb + m} \times M_o$$

We kunnen nu een drietal multipliers onderscheiden:

- de multiplier van de autonome bestedingen ($C_o + I_o + O_o + E_o$): $\frac{1}{1 - c + cb + m}$
- de multiplier van de autonome belastingen (B_o): $\frac{-c}{1 - c + cb + m}$
- de multiplier van de autonome import (M_o): $\frac{-1}{1 - c + cb + m}$

Stel dat voor de coëfficiënten gegeven is dat $c = \frac{4}{5}$, $b = \frac{1}{4}$ en $m = \frac{1}{10}$.

We kunnen nu de multipliers berekenen:

- de multiplier van de autonome bestedingen: $\frac{1}{1 - c + cb + m} = 2$
- de multiplier van de autonome belastingen: $\frac{-c}{1 - c + cb + m} = -\frac{8}{5}$
- de multiplier van de autonome import: $\frac{-1}{1 - c + cb + m} = -2$

Het realiseren van bestedingsevenwicht (het oplossen van conjuncturele werkloosheid)

Als we de oplossingsvergelijking in termen van veranderingen schrijven, krijgen we:

$$\Delta Y = \frac{1}{1 - c + cb + m} \times \Delta(C_o + I_o + O_o + E_o) + \frac{-c}{1 - c + cb + m} \times \Delta B_o + \frac{-1}{1 - c + cb + m} \times \Delta M_o$$

Stel dat het evenwichtsinkomen met 16 mld. moet toenemen om bestedingsevenwicht te realiseren.

Er zijn in dit model drie mogelijkheden om het evenwichtsinkomen met 16 mld. te laten stijgen:

- een verhoging van de autonome bestedingen met 8 mld., immers $16 = 2 \times 8$
- een verlaging van de autonome belastingen met 10 mld., immers $16 = -\frac{8}{5} \times -10$
- een verlaging van de import met 8 mld., immers $16 = -2 \times -8$